

Startnotitie integrale werkwijze crisis 2022 – 23-12-2021

Door: Esther van den Broeke – projectleider RSJ IJsselland

Inleiding

Een zevental jeugdhulpaanbieders die crisishulp leveren in de regio IJsselland hebben in juni 2018 een opdracht ontvangen van de gemeenten voor het doen van een onderzoek naar en het uitwerken van een voorstel voor een crisisroute. Het gaat daarbij om de crisisroute voor jeugdigen van 0 tot 18 jaar die in crisis raken, zowel binnen als buiten kantooruren. Voor de uitwerking van de crisisroute is een werkgroep ingericht, waarin jeugdhulpaanbieders, gemeenten, GI's, Veilig Thuis en het RSJ IJsselland vertegenwoordigd waren. In de tweede helft van 2018 heeft deze werkgroep een crisisroute uitgewerkt. In 2019 is de crisisroute geïmplementeerd en sindsdien werken we in de regio IJsselland volgens de opgestelde crisisroute.

Eind 2020 is er een evaluatie geweest van de crisisroute. Aan de hand van deze evaluatie zijn een aantal onderdelen van de crisisroute gewijzigd, zoals een herformulering van de doelstelling en de route is aangepast naar de nieuwe ontwikkelingen zoals Spoedhulp IJsselland¹.

In het kader van de nieuwe contractering is zowel door jeugdhulpaanbieders als gemeenten in september 2021 aangegeven dat het integreren van verschillende disciplines bij de aanmelding, de triage en crisisinterventie van de crisis wenselijk is. Kennis en kunde wordt gebundeld en er wordt minder 'gepingpong' met jeugdigen. Om deze integrale werkwijze rond crisis vorm te geven is gebruik gemaakt van de input vanuit de pilot Spoedhulp IJsselland en zijn met de betrokken aanbieders, GI en gemeenten drie bijeenkomsten gehouden. Hierdoor is een gedragen startdocument ontstaan. De wens is om te komen tot één toegang en één telefoonnummer voor jeugdigen in die crisis raken en dat inzet tijdens de crisis integraal wordt geleverd, waarbij gebruik gemaakt kan worden van verschillende expertises.

1.1 De crisisroute

De crisisroute is een route over hoe te handelen in een crisissituatie en een set aan afspraken over houding en gedrag van alle partijen die te maken hebben met crisissituaties. Daarnaast zijn er aanvullende afspraken over de bereikbaarheid (telefonisch) en de beschikbaarheid ('uitrukken') in geval jeugdigen in crisis raken tussen de regio en een zevental jeugdhulpaanbieders en een volwassenpsychiatrie instelling, de gecertificeerde instellingen (GI) en Veilig Thuis. De betrokken aanbieders zijn:

- Accare
- Ambiq
- Dimence
- Jeugd GGZ
- Karakter
- Pactum
- Trias
- Vitree

1.2 Doelstelling

De gemeenten en betrokken (jeugdhulp)aanbieders in de regio IJsselland hebben als doel gesteld om crisissituaties zoveel als mogelijk te **voorkomen** en wanneer er crisishulp nodig is, willen we dat dit

¹ Vier organisaties (Ambiq, Pactum, Vitree en Trias) bundelen expertise in een integraal spoedhulpteam (spoedhulp IJsselland) dat 24 uur per dag beschikbaar en bereikbaar is.

zo snel mogelijk en op de juiste plek wordt geboden, met **zo min mogelijk verplaatsingen** van de jeugdige en **met de juiste ouderbetrokkenheid**. Jeugdhulpaanbieders en gemeentelijke toegangen zijn **gezamenlijk verantwoordelijk** voor jeugdigen uit onze regio die crisishulp nodig hebben.

Het uitgangspunt is dat (jeugdhulp)aanbieders (Accare, Ambiq, Dimence/ jeugd GGZ, Karakter, Pactum, Trias en Vitree), GI's (JBOV, WSS JB&JR en LdH), Veilig Thuis en de gemeenten in de regio IJsselland (Dalfsen, Deventer, Hardenberg, Kampen, Olst-Wijhe, Ommen, Raalte, Staphorst, Steenwijkerland, Zwartewaterland en Zwolle) zich gezamenlijk committeren aan het garant staan voor het leveren van passende hulp bij crisis voor alle jeugdigen van 0 tot 18 jaar uit de regio IJsselland die deze hulp nodig hebben. We handelen eerst, we evalueren achteraf.

1.3 De integrale crisisroute

In 2022 gaan we zorgvuldig onderzoeken hoe we gezamenlijk vorm en inhoud kunnen geven aan een meer integrale crisisroute. De eerste stappen zijn hiervoor gezet. In dit document is vast gelegd wat de ervaren knelpunten zijn, wat de huidige en gewenste situatie is. Daarnaast hebben we aangegeven wat er nodig is om te komen tot een meer integrale crisisroute en welke randvoorwaarden nodig zijn om het te laten slagen. Hieronder zijn de vijf stappen van de integrale crisisroute verder uitgewerkt.

Stap 1: Telefonische melding van de crisis

Het uitgangspunt is dat de crisisroute in principe voor jeugdigen is van 0 tot 18 jaar die in crisis raken en die nog geen hulp ontvangen. Wanneer een jeugdige in crisis raakt en de jeugdige ontvangt al hulp, dan wordt er contact opgenomen met de organisatie die al betrokken is bij de jeugdige/ ouders. Dat kan de gemeente, een gecertificeerde instelling of een jeugdhulpaanbieder zijn. Zij zijn verantwoordelijke voor het oppakken van deze crisis. Er kan wel contact gezocht worden met de crisisroute voor consultatie en beoordelingen.

Ervaren knelpunt bij de aanmelding:

1. Er is behoefte aan een brede screening bij een crisis, een gezinsbeoordeling inclusief de problematiek van ouders. Nu is de crisisaanpak erg kindgericht, afhankelijk van de aard van de problematiek.
 - Aanmelding (vanuit de huisarts) bij de crisisdienst GGZ betekent vaak ook een op de GGZ problematiek gestoelde beoordeling.
 - Gemeenten kunnen niet rechtstreeks de crisisdienst GGZ bellen.

Huidige situatie	Gewenste situatie
<p><i>Binnen kantoortijden:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Veilig Thuis voor huiselijk geweld en kindermishandeling - Crisisdienst GGZ voor GGZ-problematiek (Accare of Jeugd GGZ) - Gemeenten regio IJsselland voor de overige crisissen <p><i>Buiten kantoortijden:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Veilig Thuis voor alle crisissen met uitzondering voor GGZ-problematiek - Crisisdienst GGZ voor GGZ-problematiek 	<p><i>Binnen en buiten kantoortijden:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - 1 crisistelefoonnummer voor alle crisissen binnen en buiten kantoortijden - Veilig Thuis voor huiselijk geweld en kindermishandeling

(Dimence)	
-----------	--

Te doorlopen stappen de komende periode:

1. Gesprek met gemeenten over één crisistelefoonnummer voor de hele regio binnen en buiten kantoor tijden.
2. Kijken naar mogelijkheden en draagvlak om Spoedhulp IJsselland het meldpunt te laten worden en onderzoeken naar de mogelijkheden van alle partijen in dit meldpunt.
3. Business case schrijven wat één meldpunt aan menskracht vanuit de verschillende organisaties betekent, wat dat betekent voor werkzaamheden overdag, wat de kosten daarvan zijn. Voor- en nadelen, risico's en opbrengsten goed analyseren.
4. Huisartsen informeren over de nieuwe route en het nieuwe telefoonnummer. Huisartsen bellen niet meer automatisch de crisisdienst GGZ.

Randvoorwaarden:

1. Brede blik is ook het uitgangspunt bij crisis (gezinsgericht).
2. Aansluiten bij de ontwikkelingen in de regio op het gebied van brede triage aan de voorkant.
3. Veilig Thuis kan pas overdragen als het aanmeldpunt voldoende en met de juiste expertise bemenst is.
4. De huisartsen kunnen geïnformeerd worden als de crisistelefoon ook daadwerkelijk aangevuld is met medewerkers vanuit de GGZ (ook buiten kantoor tijden).

Stap 2: Telefonische screening

Huidige situatie	Gewenste situatie
<ul style="list-style-type: none"> - Na de melding wordt een screening gedaan op bekendheid van de jeugdige bij de Gecertificeerde Instelling (GI) en een jeugdhulpaanbieder. - Als een jeugdige bekend is bij de GI wordt de casus doorgezet naar de GI. - Als de jeugdige bekend is bij een jeugdhulpaanbieder wordt contact opgenomen met de betrokken jeugdhulpaanbieder om de casus op te pakken. - Als een jeugdige nog nergens in zorg is, wordt deze via de crisisroute opgepakt. 	<ul style="list-style-type: none"> - Geen wijzigingen

Te doorlopen stappen de komende periode:

1. Uitwerken welk gedrag we verwachten van jeugdhulpaanbieders als een jeugdige in crisis raakt als het gaat om regiovoering, hoever hun verantwoordelijkheid reikt tav een crisis en wanneer ze een beroep kunnen doen op de crisisroute.
 - a. Wat te doen als een jeugdige hulp krijgt vanuit de J&) en waarbij er een vraag is voor

- acute psychiatrische beoordeling
 - b. Wat te doen als een jeugdige in behandeling is bij een psychologen praktijk zonder psychiater en er is een psychiatrische beoordeling nodig
 - c. Wat te doen als een jeugdige in behandeling is bij een GGZ partij en er is ook spoedhulp nodig?
2. Onderzoeken naar ICT-mogelijkheden om gegevens met elkaar te delen.

Stap 3: Triage

Ervaren knelpunten tijdens de triage (met name buiten kantoortijden):

- Als een VT/ GI/ jeugdhulpaanbieder beoordeelt dat de crisisdienst GGZ moet komen, dan gebeurt dit niet altijd.
- De GGZ gaat vaak niet naar de jeugdige toe.
- De GGZ hanteert een andere definitie van crisis, wat maakt dat we elkaar niet altijd begrijpen
- De crisisdienst van Dimence is gericht op volwassenen met GGZ-problematiek. Voor GGZ-problematiek bij jeugd wordt soms een andere manier van handelen verwacht, zeker omdat de problematiek zich vaak voordoet op meerdere vlakken.

Huidige situatie	Gewenste situatie
Er wordt doorgevraagd en bekeken of er een advies gegeven kan worden of een telefonisch interventie.	Er wordt doorgevraagd en bekeken of er een advies gegeven kan worden of een telefonisch interventie.
Bij een levensbedreigende situatie verbindt de medewerker door naar 112.	Bij een levensbedreigende situatie verbindt de medewerker door naar 112.
Er wordt beoordeeld of er sprake is van een crisissituatie waarbij psychiatrische expertise nodig is. Als dat het geval is wordt er doorverbonden naar de voorwacht van de crisisdienst GGZ Dimence	Er vindt een brede en integrale triage plaats. De crisisdienst GGZ kan gebeld worden voor een beoordeling of ter consultatie.
Soms beslist de medewerker om naar de jeugdige te gaan om zelf een inschatting te maken wat nodig is, de medewerker kan Spoedhulp IJsselland vragen om mee te gaan.	Soms beslist de triagemedewerker om naar de jeugdige toe te gaan om een inschatting te maken wat nodig is, de triagemedewerker kan een andere deskundige meevragen als hij/zij denkt dat dat nodig is.

Te doorlopen stappen de komende periode:

1. Kennis bieden aan gemeenten, VT en Spoedhulp IJsselland van de GGZ ter verrijking van de triage
2. Gesprek voeren gemeente/ VT met de GGZ over visieverschillen en de definitie van crisis om te komen tot een gezamenlijk beeld
3. GGZ-onderdeel maken van de triage; hun deskundigheid is nodig voor de beoordeling
4. Duidelijke afspraken met de crisisdienst GGZ van Accare/ jeugd GGZ en Dimence (zowel binnen als buiten kantoortijden) over beoordeling en consultatievragen.

Randvoorwaarden:

1. Veilig Thuis houdt haar wettelijke taak van de eigen 24 uren bereikbaarheid op het gebied van huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
2. Er kan een beroep gedaan worden op de voor-achterwacht van Karakter ter consultatie.
3. Als er door de triagemedewerker een andere deskundige wordt gevraagd om mee te gaan, dan wordt dat ook gedaan. Achteraf kan er geëvalueerd worden of het nodig was.
4. Kwalitatief goede triage
5. Mandaat dat de triage leidend is
6. Het is belangrijk dat er vertrouwen is in de triage van de gemeente/ VT/ Spoedhulp IJsselland.
7. De GGZ-aanbieders zijn onderdeel van Spoedhulp IJsselland en leveren medewerkers die meedraaien met Spoedhulp IJsselland
8. Jaarlijkse scholing en training
9. Elkaar kennen

Stap 4: Crisisinterventie

Ervaren knelpunten bij de crisisinterventie:

- Beperkte KJP'ers beschikbaar buiten kantoortijden voor crisisbeoordelingen
- Spoedhulp IJsselland heeft geen GGZ-expertise

Huidige situatie	Gewenste situatie
<p>De crisisinterventie is erop gericht de crisissituatie te stabiliseren en veiligheid te borgen.</p> <p>Er wordt beoordeeld of de situatie dusdanig bedreigend is voor de ontwikkeling/ veiligheid van de jeugdige dat er direct hulp (crisisopvolging) beschikbaar moet zijn om het acute gevaar te beperken (de crisisinterventie).</p> <p>De crisisdienst GGZ doet de crisisinterventie wanneer GGZ-problematiek voorliggend is.</p> <p>Als gedrags-, opvoed- of gezinsproblemen voorliggend zijn dan doet VT (buiten kantoortijden), GI (zowel binnen als buiten kantoortijden) of gemeentelijke toegang (binnen kantoortijden) de crisisinterventie.</p> <p>Spoedhulp IJsselland kan meegevraagd worden naar een huisbezoek.</p>	<p>De crisisinterventie is erop gericht de crisissituatie te stabiliseren en veiligheid te borgen.</p> <p>Er wordt beoordeeld of de situatie dusdanig bedreigend is voor de ontwikkeling/ veiligheid van de jeugdige dat er direct hulp (crisisopvolging) beschikbaar moet zijn om het acute gevaar te beperken (de crisisinterventie).</p> <p>De triage kan als resultaat hebben dat het nodig is om de crisisinterventie in gezamenlijkheid aan te pakken (intersectoraal samen met LVB, GGZ en/of J&O) en dus gezamenlijk op huisbezoek te gaan. Wanneer expertise nodig is (VT voor kindermishandeling of KJP-er), wordt deze ingeschakeld.</p> <p>Het is ook mogelijk dat tijdens het huisbezoek pas blijkt dat een gezamenlijke interventie nodig is. Ook in dat geval zijn medewerkers van Spoedhulp IJsselland of de voorwacht van de GZZ beschikbaar om te komen.</p>

Te doorlopen stappen de komende periode:

1. Aanhaken crisisdienst GGZ van Dimence: Wat heeft Dimence nodig om bovengenoemde aanpak te kunnen ondersteunen?
2. Kijken naar mogelijkheden om GGZ-medewerkers (van Accare, Karakter en Jeugd GGZ) aan laten sluiten bij Spoedhulp IJsselland. In eerste instantie binnen kantoor tijden en daarna uitbreiden naar buiten kantoor tijden.
3. KJP-er van Karakter ter consultatie op achterwacht bereikbaar en beschikbaar buiten kantoor tijden.
4. Gesprek met gecontracteerde KJP'ers in de regio IJsselland over bereikbaarheid en beschikbaarheid buiten kantoor tijden met als doel 24/7 een KJP-er beschikbaar.

Randvoorwaarden:

1. Eerst handelen, achteraf evalueren
2. Spoedhulp IJsselland moet de crisisdienst van Dimence rechtstreeks kunnen bellen en doen eventueel een gezamenlijke outreachende beoordeling
3. Financiële impact van aansluiten GGZ-medewerkers inzichtelijk hebben en effect op beschikbaarheid overdag. Reiskosten, kosten voor werken buiten kantoor tijden eventuele secretariële ondersteuning meenemen.
4. Werven van medewerkers GGZ die ook buiten kantoor tijden willen werken. De verbinding met de opvolgingsorganisaties GGZ verwatert mogelijk snel als ze alleen werken voor Spoedhulp IJsselland. Een combinatiefunctie in team Spoedhulp IJsselland en een GGZ-organisatie biedt wellicht mogelijkheden.
5. Medewerkers Spoedhulp IJsselland krijgen bijscholing in screenen en signaleren ggz-problematiek
6. Ter consultatie zal er een 24/7 beschikbaarheid nodig zijn van gedragswetenschappers
7. Casuïstiek overleg
8. Leren met elkaar
9. Deskundigheidsbevordering elke 2 weken met regiebehandelaar en gedragswetenschapper

Stap 5: Crisisopvolging

Ervaren knelpunten bij de crisisopvolging:

- De vervolg hulp na 4 weken via regulier aanbod heeft vaak te maken met wachtlijsten

Huidige situatie	Gewenste situatie
<p>Spoedhulp IJsselland verzorgt de crisisopvolging (zowel ambulante als crisisbedden) voor gedrags-, opvoed- of gezinsproblemen</p> <p>De 3 GGZ aanbieders pakken de crisisopvolging op als er sprake is van GGZ-problematiek via het reguliere contract, als dat nodig en wenselijk is.</p>	<p>Als crisisopvolging nodig is, dan wordt er bij de crisisinterventie gekeken welke expertise er nodig is. De hulp wordt vormgegeven door de 7 aanbieders. De hulp is in principe ambulante en er is een bed op achtervang als dat nodig is.</p> <p>Crisisopvolging duurt maximaal 4 weken</p>

Crisisopvolging duurt maximaal 4 weken	Naast de hulp vindt er een integrale analyse plaats van wat er nodig na 4 weken, wie wat kan doen
--	---

Te doorlopen stappen de komende periode:

1. Integraal team voor een integrale (ambulante) crisisopvolging
2. Kijken naar mogelijkheden voor (crisis)bedden met integrale zorg en bekijken of crisisbedden voor alleen jeugdzorg dan wel GGZ nodig zijn. Beide mogelijkheid onderzoeken met risico en kansen analyses.

Randvoorwaarden:

1. Als het om gedwongen zorg vanuit de GGZ (crisismaatregel) gaat, dan is het wettelijk verplicht dat de GGZ de regie over de behandeling heeft en gedwongen kan opnemen. Waar nodig zal altijd zo spoedig mogelijk een andere behandelaar waar de jeugdige al bekend is, betrokken worden bij de acute gedwongen zorg
1. Niet denken in producten, maar deskundigheid in- en uitvliegen
2. Helderheid over de regie opvolging/verantwoordelijkheden
3. De toegang wordt de volgende dag betrokken
4. Gemeente heeft regie bij zowel bestaande als nieuwe jeugdigen
5. Medewerkers van het Spoedhulp IJsselland weten wat de mogelijkheden zijn binnen de organisatie voor opvolging